Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățământ și Cultura

Anul X, Nr. 484 — Vineri 19 septembrie 1958 — 4 pagini 25 bani

PRIMELE ZILE DE ȘCOALĂ

Condiții mai bune de muncă

Sentru a crea elevilor și cadrelor didactice condiții bune de muncă, în raionul Buhuși se pun în funcțiune mereu noi localuri de școli. In anul acesta, de pildă, au fost date în folosință încă trei noi localuri pentru școlile de 4 ani în satele Păscăreni, Podoleni-Ses, Negricești. S-a construit o școală de 7 ani în satul Podoleni. De asemenea, au fost executate reparații capitale la școlile de 4 ani din satele Traian, Vădurel, Mănoaia și Dornești. Multe școli din raion au fost dotate în acest an cu mobilier nou. Materialul didactic a fost îmbogățit.

I. CRĂCIUN
Buhuși — reg. Bacău

Școli noi

Odată cu începerea noului an școlar, în comuna Drăgănești-Olt și-a deschis porțile și noua școală medie. Terminată nu de mult, clădirea școlii, având zece săli de clasă, laboratoare, bibliotecă ș.a. este un frumos și plăcut loc de muncă pentru elevi și profesori.

I. TRIFU
Smârdioasa

★

Pentru a putea frecventa cursurile claselor V—VII copiii din comuna Burias, raionul Snagov, trebuiau să meargă 9 km până la școala de 7 ani din Periș sau din Brătulești. Acum, prin grija organelor locale, în această comună a luat ființă o școală de 7 ani.

PETRE GHEORGHE
Burias

De-acum sînt și ei școlari

Școala medie nr. 8 din raionul 23 August din Capitala și-a întîmpinat cu căldură elevii. Înconjurați cu dragoste de cadrele didactice și de părinți, școlarii din clasa I-a, gătiți și ei de sărbătoare, erau nerăbdători să afle cine va fi învățătoarea lor și cum este clasa în care vor învăța. Minuțele poartă cu grijă buchetele de flori. Sfiala i-a cuprins pe toți, dar dragostea cu care directorul școlii le vorbește, le dă curaj. Cuvinte calde, cuvinte bune aud de la toți cei care le vorbesc.

A venit și clipa întîlnirii cu învățătoarea și clasa lor. Iată: învățătoarea începe să strige pe nume pe fiecare din ei. Noii veniți se împart pe clase. Emoția crește atunci cînd pășesc în clasele împodobite cu verdeață și flori. Fiecăruia i se pare clasa în care va învăța mai frumoasă de cum și-o închipuise.

Primele ore se scurg pe nesimțite... O bucurie neîncercată te umple inimile: de acum sînt și ei școlari.

Inv. MARGARETA CIRSTOIU
București

Înfrățire

Și în comuna Satchinez, raionul Timișoara, anul școlar s-a redeschis într-o atmosferă sărbătorească. In sala căminului cultural s-au adunat părinți și elevi ai școlilor cu limba de predare română, sîrbă și germană din comună. Tovarășii Stancef, președintele sfatului popular comunal, și Pava, directorul școlii elementare de 7 ani cu limba de predare română, au vorbit celor de față despre realizările pe care le-au obținut școlile din comună în cei zece ani ce au trecut de la reforma învățămîntului. Auditorii au fost bucuroși să afle măsurile ce se vor lua în viitor pentru dezvoltarea și întărirea școlilor. Sub conducerea tovarășei învățătoare Ochiu, corul mixt școlar, ce numără peste 50 de elevi, a executat cîntece în cele trei limbi vorbite în comună. Versurile, recitate în limbile română, sîrbă și germană, au venit să întregească imaginea înfrățirii minorităților naționale din această comună bănățeană.

Prof. L. DUNAJECZ
Timișoara

Două sărbători

Elevii, părinții și cadrele didactice din comuna Broșteni, raionul Vatra Dornei, au avut zilele acestea două mari sărbători: împlinirea unui deceniu de la înființarea școlii de 7 ani și deschiderea noului an școlar. Școala s-a redeschis avînd trei săli de clasă noi. Pentru clasele V-VII ea are un internat unde în fiecare an primesc masă și cazare un număr de 50-60 de copii.

In cei 10 ani de la reforma învățămîntului în comuna Broșteni au fost construite localuri de școli în satele Frasin, Holda și Cotirgași, au luat ființă noi unități școlare în cătunele mai îndepărtate cum sînt cele de la Barnar și Pîrîul Lat.

O oglindă a realizărilor

La 16 septembrie a. c. s-a deschis în orașul Cluj o expoziție cu un bogat și variat material didactic lucrat cu dragoste și grijă de elevi și de cadrele didactice. Printre lucrările executate de elevi în atelierele școlare atrag atenția prin execuția îngrijită o mașină de găurit, o raboteză, un strung lucrate de tinerii de la Școala de meserii din orașul Cluj.

Numeroase grafice arată creșterea — în ultimul deceniu — a numărului de elevi, de cadre didactice, de burse, de școli etc.

... pot vedea fotografii reprezentînd clădiri noi de școli, ateliere, laboratoare, aspecte din activitatea elevilor pe parcelele experimentale, în laboratoare, în ateliere, aspecte din excursii, din vizitele făcute în fabrici, uzine, gospodării agricole colective și de stat, din desfășurarea diferitelor acțiuni patriotice.

Expoziția este vizitată de un numeros public. Succesul de care se bucură a dat cadrelor didactice și elevilor un nou imbold pentru munca lor viitoare.

V. POPA
Cluj

★

Sărbătorirea deschiderii anului școlar a fost și pentru școlile din regiunea București prilej de trecere în revistă a tuturor succeselor.

Realizările din ultimii ani au fost viu ilustrate prin expozițiile bine pregătite, cum au fost cele de la Giurgiu, Călărași etc., prin grafice expuse în școli, la cluburi, cuprinzînd numărul de unități și elevi pe grade de învățămînt, comparativ cu situația învățămîntului în regimul burghezo-moșieresc. Cifrele graficelor arată de asemenea că nici un elev de la clasele I—IV nu a rămas în afară de școală în acest an și că în clasele a V-a din raioanele Roșiori, Turnu Măgurele ș.a. s-au înscris toți absolvenții clasei a patra.

Regiunea noastră se mîndrește cu un număr însemnat de cadre didactice care, avînd succese deosebite în activitatea lor, au fost distinse cu ordine, medalii sau titluri de onoare.

Urmînd exemplul lor, toți pedagogii din regiune se ocupă cu multă dragoste de instruirea și educarea tinerilor ce vor prelua mîine munca începută în anii puterii populare de către vîrstnici.

IOAN PREDA
București

In cetatea oțelului

Creștere vertiginoasă

Ceea ce te impresionează îndeosebi cînd ajungi la Reșița sînt furnalele — o pădure de furnale. Aici uzinele pătrund pînă în inima orașului, orașul îmbrățișează uzinele. An de an numărul furnalelor crește și, o dată cu ele, se nasc noi cartiere de locuințe. Strîns între dealuri, orașul înaintează mereu de-a lungul văii, către nord-vest.

Dacă vrei să afli care este numărul de locuitori din Reșița, nimeni nu-ți va putea răspunde precis. Cel mult, îți va spune că „la ultimul recensămînt au fost... Astăzi însă cifrele sînt mult depășite". O idee despre ritmul creșterii populației îți poți face, totuși, consultînd registrele de înscriere din școli. Cele mai grăitoare sînt ale școlii de 7 ani nr. 6: 1949 — 52 elevi, astăzi — 600!

Cifra de 600 este valabilă, bineînțeles, pentru ziua de 15 septembrie 1958. Cîți elevi va număra școala mai tîrziu, nu se poate ști încă. Deocamdată, pentru fiecare sală de clasă au fost prevăzute cîteva bănci în plus, iar în fiecare catalog cîte... va foi de rezervă.

Creșterea continuă a numărului de elevi nu este, însă, singura noutate în viața școlilor din Reșița. La începutul acestui an școlar o nouă școală medie (cu limba de predare germană) a luat ființă, iar în curînd un nou local de școală va fi dat în folosința școlii de 7 ani nr. 5.

Cu ajutorul muncitorilor

Sustie și tristă pînă mai ieri, curtea școlii medii nr. 1 a prins din nou viață. Anemic la început, tumultul de-afară crește din ce în ce. În interior, însă, e liniște. Împreună cu directorul și cîțiva profesori străbatem culoarele lungi. Trecem prin clase, ne oprim în laboratoare. Pereții, dușumelele, mobilierul proaspăt vopsit — toate strălucesc de curățenie, te îmbie să iei loc în bancă. Atelierele sînt și ele gata să-și primească „practicanții". Un atelier de lăcătușărie, unul de motoare cu explozie și unul — înființat chiar la începutul acestui an școlar — de radiotehnică.

„Surprizele" sînt păstrate de tovarășul Ion Crișan, directorul școlii, pentru sfîrșitul vizitei. Sînt două: colțul viu al naturii — o adevărată grădină zoologică, folosită pentru aplicații la științele naturale — și... un autoturism, proprietatea școlii.

Pînă mai acum un an, autoturismul nr. 602 nu era decît o biată „mașină reformată" pusă pe butuci, uitată într-o magazie a sfatului popular, iar acum e o mașină în toată regula, pe care elevii vor învăța conducerea auto. „Secretul" mi-l dezvăluie directorul. „Muncitorii, părinții elevilor. Cu ajutorul lor le-am făcut pe toate: atelierele, instalațiile la colțul viu al naturii, autoturismul..." și mîna lui se întinde arătînd șirul de furnale ce se înalță de jur-împrejurul școlii.

Prima zi de școală — primele lecții

Sunetul clopoțelului întrerupe jocul și larma din curte. Un moment se face liniște. A început școala. Elevii intră în clasă, se așează în bănci, își scot caietele și cărțile. În curînd apar și profesorii. Și lecțiile încep chiar din prima oră.

În recreație, elevii își împărtășesc primele impresii:

— Voi ce-ați avut?

— Fizica. Am repetat calorimetria și unitățile de măsură. Dar voi?

— Noi am repetat morfologia.

Mai puțin guralivi sînt elevii din clasa a VIII-a. Ei sînt noi în școală. Îi urmăresc plini de interes pe cei dintr-a XI-a, care li se par niște oameni de-a dreptul maturi. Aceeași părere o au, bineînțeles, despre ei înșiși, elevii din clasa a XI-a. Despre asta îți poți da seama din aerul plin de importanță cu care discută acum:

— Mie nu mi s-a părut de loc greu — spune Alice Vasilescu, referindu-se la ora de economie politică pe care au avut-o.

Lucia Ciorogaru nu-i chiar de aceeași părere:

— Ți se pare că-i ușor — zice ea — dar dacă stai să aprofundezi sensul fiecărei noțiuni, atunci îți dai seama că lucrurile nu sînt chiar atît de simple.

Cîțiva elevi din clasele mai mici trag cu urechea.

Cei mai tineri

La școala medie cu limba de predare germană toți elevii sînt în clasă. Au mai rămas în curte, pentru o clipă, doar cei dintr-a-ntîia. Sfioși încă, se țin aproape de părinți.

În ușă apar învățătoarele Maria Fekete și Mariana Lenhardt. Elevii sînt împărțiți pe clase, apoi învățătoarele fac cunoștință cu fiecare părinte în parte.

— Ei, acum putem merge la clasă, zice tovarășa Fekete.

Intră mai întîi elevii, apoi părinții. Copiii sînt așezați, după înălțime, în bănci; părinții rămîn pe margini. Se face apelul. În cîteva cuvinte învățătoarea le vorbește elevilor despre viața nouă care începe pentru ei, despre lucrurile frumoase pe care le vor învăța și despre îndatoririle pe care le au de aci înainte.

După aceasta, părinții se retrag. Ajunși în ușă, mai întorc capul o dată, vrînd parcă să-și întipărească în minte imaginea copilului lor stînd în bancă.

Rămasă doar cu elevii, învățătoarea le zîmbește încurajator.

— Și-acum, zice ea, să vă spun o poveste... Era odată un copil pe care îl chema Heineri...

Copiii ascultă povestea și înțeleg că de aci înainte ei nu mai sînt pur și simplu copii, ci elevi, iar elevii au multe îndatoriri față de școală.

Aceasta le amintește de cuvintele elevei Vanda Niederkorn din clasa a XI-a, care, la deschiderea festivă a școlii, adresîndu-li-se lor, celor dintr-a-ntîia, le-a spus:

„Vă primim cu drag, scumpii noștri prieteni, ruginu-vă să păstrați și să duceți mai departe onoarea școlii noastre, care de aci înainte este și a voastră".

Schimbul de mîine

Maria Moldoveanu din clasa a VII-a B de la școala de 7 ani nr. 4 este o elevă bună la învățătură. În acest an, ea s-a hotărît să învețe, însă, și mai mult. O asemenea hotărîre au luat și celelalte colege ale ei. Doar clasa a VII-a B este o clasă de absolvire! Maria Moldoveanu are însă un motiv în plus: numele mamei ei este înscris pe panoul de onoare al fruntașilor în producție ce se află expus în centrul orașului. Pentru fiică, prilej de mîndrie și cinste, dar și de îndatoriri.

Panoul de onoare al fruntașilor în producție este un stimulent nu numai pentru elevii (destul de mulți) ai căror părinți sînt fruntași în producție, ci pentru toți ceilalți elevi. Fii de muncitori, de tehnicieni sau ingineri — în cea mai mare parte — elevii școlilor din Reșița vor fi ei înșiși mîine muncitori, tehnicieni sau ingineri.

Seriozitatea cu care ei au început munca încă din prima zi de școală ne arată că îndrumarea și exemplul pedagogilor și părinților rodesc în inimile lor.

I. ADRIAN

In pag. 4-a

PROGRAMA DE ECONOMIE POLITICĂ PENTRU ȘCOALA MEDIE (proiect)

Casele hutulilor din Moldova-Sulița sînt răspîndite pe coamele dealurilor. In prima zi de școală părinții își duc copiii la internatul școlii.

ALĂTURI DE POPORUL CHINEZ

La numai cîteva zile după eșecul suferit de agresorii imperialiști în Orientul arab, o nouă provocare militară avea să intre în centrul atenției opiniei publice mondiale. Deși condamnate de toate popoarele lumii pentru nelegiuirile săvîrșite, cercurile agresive din Statele Unite s-au dedat la noi acte menite să primejduiască pacea lumii. Locul focarului de război a fost strămutat în cealaltă parte a continentului asiatic, în regiunea Taivanului. A fost pusă în mișcare strania marionetă Cian Kai-și. Și nu numai atît. Sub pretextul unor manevre militare, vasele flotei a 7-a americane s-au deplasat în strîmtoarea Taivan și, gata pregătite de a deschide focul, patrulează la cîțiva kilometri de coasta Republicii Populare Chineze.

Ce caută crucișătoarele și avioanele militare americane acolo? Într-o recentă cuvîntare, președintele Eisenhower, repetînd declarațiile agresive ale lui Dulles, încerca să explice situația prin a arăta că „securitatea Formozei este vitală pentru securitatea Statelor Unite". Motivul este prea cusut cu ață albă ca să fie crezut. La zeci mii de kilometri depărtare, peste Pacific, S.U.A. își apără securitatea, iar R.P. Chineză, la numai șase kilometri și jumătate, atît cît o desparte de insula Quemoy, insulă care de fapt îi aparține, este — după cum declară oficialitățile americane — agresoare. „Ce căutăm noi pe insulele chineze de coastă?" — se întreabă fiecare american cinstit. „Oare de dragul satisfacerii unor pofte belicoase ale unei fantome care se află la sfîrșitul zilelor sale sîntem gata să aprindem un nou incendiu mondial?". Cauza nu este numai aceasta. Nu este vorba doar de sprijinirea unui neputincios aliat, ci și de o participare activă la o agresiune împotriva unui stat. Ea face parte din întregul lanț de provocări războinice, rod al politicii agresive americane de supremație mondială. Vasele flotei a 7-a sînt întărite cu alte unități navale, terestre și aeriene americane. Ultimele știri arată că efectivul misiunii consilierilor militari americani din Taivan a sporit la 4500 de oameni. Acești consilieri conduc direct trupele ciankaișiste. Din Texas a fost transportat în Taivan batalionul II de rachete din regimentul 71, înzestrat cu rachete Nike. Pe baza militară americană din Taivan proiectilele teleghidate „Matador" se află în stare de luptă, îndreptate spre China continentală. La Taipe, generalii americani și unelteile ciankaișiste urzesc noi planuri agresive împotriva R.P. Chineze. Și toate acestea se fac în timp ce la Varșovia au fost reluate tratativele chino-americane la nivelul ambasadorilor, în timp ce la New York s-a întrunit a XIII-a sesiune ordinară a O.N.U. care trebuie să discute pacea lumii.

Sfidînd o lume întreagă, cercurile agresive americane își continuă politica lor nefastă pentru că nu se pot împăca cu dezvoltarea și întărirea sistemului mondial al socialismului, cu uriașul avînt al mișcării de eliberare a popoarelor, cu voința de pace exprimată tot mai mult de oamenii de pe întregul pămînt.

Succesele obținute de poporul chinez liber nu pot să nu neliniștească pe imperialiștii americani. Subjugarea poporului și a pămîntului chinez — acesta este „interesul vital" al S.U.A. Aceasta este cauza pentru care Taivanul și insulele de coastă, vechi teritorii chineze, vremelnic ocupate de clica ciankaișistă, sînt folosite drept capete de pod pentru o agresiune împotriva R. P. Chineze.

Dar agresorii se înșeală amarnic. Poporul chinez, de 600 de milioane, strîns unit în jurul Partidului Comunist Chinez, este hotărît să dea riposta cuvenită provocatorilor americani.

Pe întreg teritoriul R.P. Chineze au loc uriașe mitinguri de protest împotriva provocărilor agresive americane și ciankaișiste. La ele participă sute de milioane de oameni.

In întreaga țară are loc înarmarea poporului. Muncitorii, țăranii și intelectualii sînt gata oricînd să apere cauza lor dreaptă. Zeci de milioane de cetățeni s-au înrolat în miliția populară. Printre aceștia iau parte în mod activ și profesorii, studenții și elevii din toate orașele Chinei. Astfel, profesorii și studenții Universității din Siamin, universitate care a fost bombardată de artileria ciankaișistă de pe insula Quemoy, au format o unitate militară. Ei au jurat să răzbune pe studentul Hsien Cien-ku ucis de proiectilele ciankaișiste.

Alături de poporul chinez se află poporul sovietic și popoarele din țările de democrație populară, popoarele din țările eliberate de sub jugul colonial și popoarele coloniale, oamenii cinstiți din Statele Unite și din țările capitaliste care nu împărtășesc politica agresivă a cercurilor conducătoare.

In numeroasele mitinguri care au avut loc în uzinele, întreprinderile, instituțiile și în satele patriei noastre, poporul romîn și-a exprimat solidaritatea cu lupta nobilă a poporului chinez. Scrisorile sosite în ultimele zile la redacție ne vestesc despre adunările care au loc în unitățile de învățămînt din Capitală și din țară. La Cluj a avut loc o adunare a cadrelor didactice de la Universitatea „Victor Babeș" în cadrul căreia participanții au cerut să se pună capăt acțiunilor provocatoare ale agresorilor americani în apele strîmtorii Taivan. Asemenea mitinguri au avut loc și la școlile elementare nr. 52, nr. 48, nr. 53, la școlile medii nr. 13, nr. 29, nr. 33 și alte multe școli din Capitală.

Cauza poporului frate chinez va învinge pentru că este o cauză dreaptă. In apărarea ei se ridică toți iubitorii de pace formînd un front unit și puternic, un front de nebiruit.

MIRCEA IONEL

NE VIZITEAZA UN PEDAGOG DIN OHIO

La invitația Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură, azi a sosit în țara noastră prof. univ. Gerald Read din Kent, statul Ohio, S.U.A., secretar financiar al Societății de educație comparată pentru studiul comparativ și internațional al educației. Oaspetele va vizita instituții de învățămînt și cultură, se va întîlni cu cadre didactice avînd prilejul să se informeze asupra sistemului de învățămînt și de educație din țara noastră.

A ÎNCEPUT ACTIVITATEA...

...LA GRĂDINIȚĂ

...ÎN CLASĂ

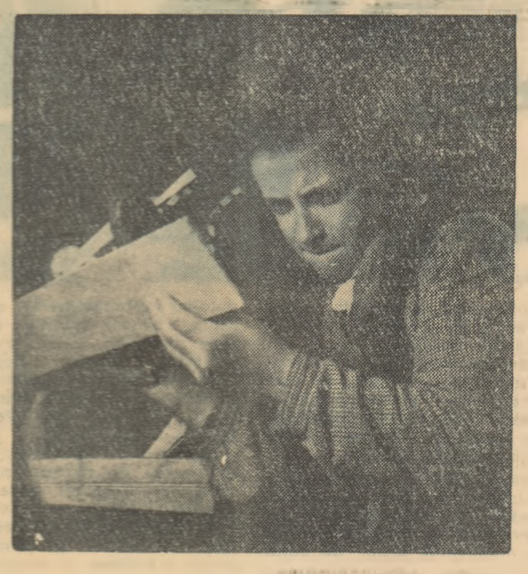

...ÎN ATELIER

DIN ACTIVITATEA ȘCOLILOR PROFESIONALE ȘI TEHNICE

INCEPUT DE AN în școlile profesionale și de meserii

Deschiderea cursurilor în școlile profesionale și de meserii a subliniat un fapt de o semnificație deosebită: numărul mare de tineri — dornici să învețe o meserie — ce s-au îndreptat în spre aceste școli.

In acest an pentru a se face față nevoilor, a fost mărită și mai mult capacitatea școlilor profesionale, agricole și de meserii existente și au fost create zeci și zeci de școli noi. În regiunea Bacău, bunăoară, au fost create 7 școli noi, în regiunea Cluj 9, în regiunea București 20. Numai în rețeaua de școli ale sfaturilor populare au fost create în acest an 76 școli agricole și 25 școli de meserii, ceea ce a permis să fie cuprinși cu peste 10.000 tineri mai mult decît în anul trecut.

Aproape 10.000 de tineri de diferite naționalități din patria noastră învață în școli cu limba de predare maternă.

Școlile profesionale de ucenici care aparțin diferitelor departamente au primit și ele în acest an un număr sporit de tineri. Aceștia au îmbrățișat cele mai diverse meserii. De pildă, la școala profesională de pe lîngă întreprinderea „Kirov", în anul I sînt înscriși 225 ucenici și ucenice, adică cu 75 mai mulți decît în anul școlar încheiat. Pe lîngă secțiile de țesătorie, confecții de încălțăminte, prelucrarea cauciucului, blănărie, a fost creată în această școală și o secție nouă de tăbăcărie. Atelierul de țesătorie a primit 17 războaie noi avînd acum în total un număr de 30 de mașini. De asemenea, a fost creat un nou atelier de cizmărie înzestrat cu toate cele necesare.

Școala profesională „Grigore Preoteasa" din Capitală a primit și ea în anul I un număr mare de ucenici. Aceștia și-au și început activitatea teoretică și practică. Ajutați îndeaproape de pedagogii și de maiștrii lor, ei dezleagă încetul cu încetul tainele meseriilor pe care le-au îmbrățișat.

Încă de la primele ore de cursuri, proaspeții ucenici, viitori strungari, lăcătuși, mecanici montatori, sculeri și frezori, au manifestat un viu interes față de cele ce au început să învețe. Primul lor contact cu atelierele școlii l-a impresionat în mod deosebit. Săli spațioase, ferestre mari, mese încăpătoare. Pe fiecare masă, numeroase menghine. Maistrul instructor al secției lăcătușărie a repartizat pe fiecare la locul său de muncă, apoi și-a început explicațiile. Astfel, tinerii ucenici au aflat că ei vor învăța mai întîi lucruri simple, apoi vor face singuri chei, clești, balamale și alte piese mai complicate.

— Veți face mai întîi — le spunea maistrul — operațiuni care vă vor da posibilitatea să cunoașteți ce înseamnă îndreptarea, trasarea, ajustarea. De modul cum sînt executate acestea depinde în mare parte calitatea pieselor ce le veți confecționa.

Ucenicii urmăresc cu atenție explicațiile maistrului-instructor, ce le întăresc convingerea că pentru a deveni buni meseriași, trebuie să aibă cunoștințe temeinice în specialitate.

În discuțiile aprinse pe care le-au purtat în recreație am citit dorința de a se vedea muncitori calificați lucrînd la bancul lor în uzine și fabrici, o dorință sinceră izvorîtă din dragoste pentru meseria pe care și-au ales-o, dragoste pe care desigur pedagogii școlii vor ști să o cultive.

I. MOSCU

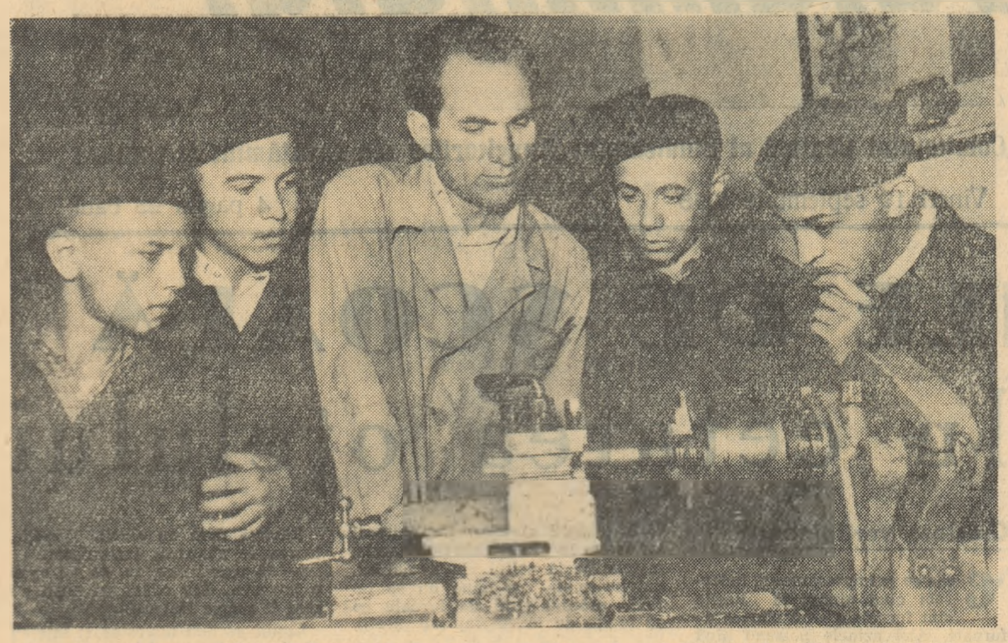

La școala profesională „Grigore Preoteasa" din Capitală, maistrul Mihai Baietan dă explicații elevilor din anul I.

Cabinetul nostru tehnic

Cabinetul tehnic al școlii noastre a fost amenajat într-o sală spațioasă și luminoasă, avînd suficient mobilier pentru buna desfășurare a muncii. În locul tablei negre, obișnuite, am confecționat pentru cabinet o tablă liniată în pătrate. Aceasta ne dă posibilitatea să executăm mai ușor și mai corect schițele și schemele și în efectuarea desenelor să păstrăm proporțiile. Pentru realizarea în mai bune condiții a proiecțiilor de diapozitive sau de filme, deasupra tablei s-a montat un ecran din pînză albă. În cabinet se mai găsesc vitrine, un bogat material didactic. Majoritatea materialelor folosite în procesele de fabricație ale hîrtiei și celulozei cît și a diverselor unelte de dimensiuni mici au fost procurate de la fabrica de hîrtie din localitate și le avem în mai multe exemplare, astfel ca la fiecare lecție să putem distribui cîte cîte 2—3 ucenici sau elevi.

Graficele de producție, planșele, fișele cu caracter tehnic și de securitate a muncii, precum și schemele tehnologice specifice întreprinderilor de specialitate au fost executate în perioadu vacanței de către colectivul de profesori de specialitate tehnică, de către ucenici și elevi. S-a urmărit ca planșele lucrate să aibă aceleași dimensiuni, sau dimensiuni cît mai apropiate. Graficele și schemele au fost executate clar, avînd grijă să nu fie încărcate cu prea multe detalii. Pentru o pronunțată reliefare a ansamblelor și subansamblelor au fost executate și scheme în culori în care se poate distinge mai ușor construcția diverselor piese ale unor mașini.

Toate materialele didactice au fost clasificate pe grupe de piese, de obiecte astfel ca să poată fi ușor găsite și folosite la orele de curs.

În grupa planșe, bunăoară — de altfel cea mai bogată — avem trei categorii de material didactic și anume: planșe-scheme, planșe cu instrucțiuni și planșe-tabele. Prima categorie cuprinde scheme de mașini, de aparate, de instalații și montaje, precum și procedeele de deservire a diferitelor aparate (defibratoare, mașini de fabricație etc.). În categoria planșe cu instrucțiuni am grupat pe acelea care indică regimuri și îndrumări pe linie tehnologică sau de tehnică a securității muncii. Ultima categorie, a planșelor-tabele, cuprinde date concrete asupra procesului tehnologic. În aceste planșe se redau formulele și compoziția chimică a diferitelor materiale, cum ar fi celuloza, piatra de var, soda caustică, coloranții pentru fibre celulozice etc. În această grupă sînt și planșele-tabele care cuprind formule chimice ale substanțelor necesare în întreprinderi pentru utilizarea în fabricație. În aceste planșe, pe lîngă compoziție și formulele chimice, sînt indicate puritatea și concentrația în care sînt folosite substanțele respective în procesul fabricării celulozei, hîrtiei, cartonului și mucavalei. Diapozitivele, filmele și celelalte materiale tehnice au fost grupate tot pe teme.

S-au făcut totodată și liste cu ceea ce ne mai este necesar pentru înzestrarea cabinetului, urmînd să trecem la procurarea tuturor pieselor de care avem nevoie.

Odată cu deschiderea noului an școlar cabinetul tehnic a și început să fie folosit de către profesori în activitatea lor de instruire a tinerilor ce frecventează școala noastră.

Prof. ing. EMIL RADEȘ
grupul școlar petrol-chimie
Bușteni

Noi manuale școlare pentru învățămîntul profesional și tehnic

Acțiunea de editare a manualelor originale pentru învățămîntul profesional și tehnic s-a desfășurat pe baza unui plan elaborat de ministerele și organele centrale tutelare de școli în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și Culturii. Planul prevede manuale pentru toate disciplinele și specialitățile ce se predau în școlile profesionale de ucenici, școlile tehnice și școlile tehnice de maiștri, școlile de meserii, utilizînd aceleași manuale cu școlile profesionale de ucenici.

Pînă în prezent au fost editate pentru școlile profesionale 129 titluri, iar pentru școlile tehnice și tehnice de maiștri 106 titluri. Din acestea, în anul 1958, au apărut pînă la 1 septembrie 56 titluri pentru școlile profesionale. De asemenea, vor apărea în curînd încă 32 titluri pentru școlile profesionale de ucenici și 11 titluri pentru școlile tehnice și tehnice de maiștri.

Astfel, în noul an școlar au fost puse la dispoziția școlilor profesionale de ucenici și școlilor de meserii noi manuale de algebră pentru anul I și anul II, manuale de tehnologia metalelor, de strungărie, de protecția muncii în industria grea; au mai apărut „Curs general de lăcătușerie", „Desen de construcții", „Materiale de construcții pentru zidari", „Instalații electrice de lumină și forță", „Tehnologia fabricării chibriturilor", „Manualul cauciucarului", „Manualul mecanicului de locomotive", „Manualul mecanicului auto", „Horticultura", „Floricultura" etc.

Menționăm că se află sub tipar: „Manualul de fizică tehnică" pentru anul I, „Chimia anorganică și organică", „Manualul general de tîmplărie", „Țesătoria", „Construcții civile și industriale" ș.a.

Pentru școlile tehnice și tehnice de maiștri în anul 1958 au apărut manuale ca: „Desenul tehnic" vol. I, „Construcții de clădiri" vol. I, „Istoria arhitecturii" etc. Sînt în curs de apariție: „Desenul tehnic", vol. II, „Electrotehnica minieră", „Beton și beton armat", „Metrologia generală și aplicată" ș.a.

În alcătuirea manualelor s-a ținut seama de programa școlară, avînd grijă ca prezentarea cunoștințelor să se facă la nivelul posibilităților de asimilare ale elevilor. Manualele subliniază realizările obținute în industria noastră socialistă și caută să stimuleze pe ucenici și elevi pentru a aplica în practică cunoștințele teoretice dobîndite. De asemenea, s-a dat o atenție deosebită prezentării ultimelor cuceriri ale științei și tehnicii, bineînțeles la nivelul școlarilor. În prezentarea grafică a manualelor s-a ținut seama de cerințele pedagogice. Credem că am izbutit să punem în mîinile ucenicilor și elevilor cărți bine tipărite, avînd un bogat material ilustrativ care să ajute la înțelegerea temelor expuse.

Desigur că în munca de editare a manualelor pentru învățămîntul profesional și tehnic mai sînt încă multe de făcut. Pentru îmbunătățirea continuă a manualelor, cadrelor didactice din școli le revine sarcina de a le analiza cu temeinicie și de a face propuneri privind succesiunea temelor, tratarea lor, de a face observații cu privire la accesibilitatea acestor manuale.

Cabinetele metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic au datoria să mobilizeze cadrele didactice în acțiunea de îmbunătățire a manualelor. Ele trebuie să organizeze colective de profesori și maiștri-instructori, care să sintetizeze propunerile făcute de pedagogi. Aceste propuneri trebuie trimise din timp la Ministerul Învățămîntului și Culturii pentru a putea fi folosite la întocmirea edițiilor viitoare.

ILARION MUNTEANU
inspector în Ministerul Învățămîntului și Culturii

Școli agricole și de meserii

Pentru pregătirea de muncitori calificați în agricultură, în regiunea București se vor înființa 16 noi școli agricole. Aceste școli, cu durată de 3 ani, vor funcționa pe lîngă școlile de 7 ani. Ele vor lua ființă în comunele unde sînt gospodării agricole de stat pentru ca elevii să poată face practică în producție. Comunele unde vor lua ființă aceste școli sînt: Băneasa și Arsache, din raionul Giurgiu, Negoești și Mînăstirea, din raionul Oltenița, Clejani, din raionul Videle, Comana-Vidra, Segarcea-Deal, din raionul Turnu Măgurele și altele.

Totodată, în regiune au mai luat ființă 4 școli de meserii (croitorie și țesături) pentru fete tinere. Ele vor funcționa pe lîngă școlile medii din orașele Călărași, Turnu Măgurele și Roșiori și vor avea durata de 4 ani. În comuna Greci, raionul Snagov, a luat ființă o școală de țesături.

Expoziție de material didactic

Cu prilejul deschiderii noului an școlar în numeroase școli din țară au fost organizate expoziții care reflectă succesele obținute pe tărîmul instrucției și educației în anii puterii populare.

„Expoziția de material didactic", deschisă de curînd de centrul școlar veterinar din București, are ca tematică metodica folosirii materialului didactic la diferite tipuri de lecții. Ea cuprinde numeroase scheme și planuri ale lecțiilor folosite în predarea anatomiei, anatomiei patologice, chirurgiei, obstetricei, parazitologiei, zootehniei, microbiologiei, chimiei etc., însoțite fiecare de utilajul și materialul didactic necesar.

Numeroasele planșe, instrumentele, aparatura, mulajele de animale și întreg utilajul prezentat ilustrează grija cadrelor didactice pentru continua ridicare a calității cunoștințelor elevilor.

O bună parte din aparatele, instrumentele, mulajele și planșele prezentate în cadrul expoziției au fost executate în atelierul de material didactic al școlii, de către ucenici și elevi, sub îndrumarea profesorilor de specialitate.

În organizarea expoziției și în dotarea laboratoarelor centrului școlar cu noi aparate și materiale didactice s-au evidențiat profesorii Nicolae Coltofeanu, Gheorghe Dabija, Constanța Radovedeanu, Elena Bogdan, Dan Virgil, precum și elevii Paul Năstase și Magda Darie.

Expoziția de material didactic organizată de centrul școlar veterinar din Capitală vorbește vizitatorilor despre prioceperea cu care cadrele didactice se îngrijesc de creșterea și instruirea viitorilor tehnicieni și muncitori veterinari.

GH. ANDREI
București

Concursul muzical „George Enescu"

O strălucită afirmare a școlii românești

Săptămîna aceasta învățămîntul muzical românesc a înregistrat un succes de prestigiu mondial: primii clasați la concursul de vioară și la secțiunea specială a Sonatei a III-a de George Enescu au fost români! Numele lui Ștefan Ruha, Valentin și Ștefan Gheorghiu, Varujan Cozighian și Daniil Podlovski au căpătat o rezonanță internațională. Școala românească de vioară, demnă reprezentantă a marelui Enescu, s-a afirmat strălucit peste hotare. S-a apropiat clipa cînd generația actuală de violoniști români a venit să confirme talentul poporului nostru atît de frumos ilustrat de genialul George Enescu în prima jumătate a veacului acesta.

Am trăit intens anii de frămîntare care au dus la succesul de azi. Am zărit în curtea școlii medii de muzică din București ce a luat ființă imediat după reforma învățămîntului pe Varujan Cozighian pe atunci cu pantaloni scurți. M-am bucurat ca profesor cînd foștii mei elevi Nicolae Brînduș, Alexandrina Zorleanu, Varujan Cozighian, Marieta Leonte, Maria Cristian, Crimhilda Cristescu etc. au apărut pe scena de concurs, iar unii dintre ei au cucerit laurii unei victorii artistice de prestigiu. M-am simțit mîndru cînd glasul atîtor oaspeți străini a „cîntat" la unison: există azi, în urma condițiilor excepționale create de regimul democrat-popular pentru ridicarea talentelor, *o școală muzicală românească*.

Deși învățămîntul artistic de specialitate de nivel elementar și mediu abia a împlinit un deceniu de la înființare, totuși roadele nu s-au lăsat prea multă vreme așteptate. Aproape toți concurenții tineri de la pian și o parte din violoniștii care s-au prezentat la prima întrecere enesciană au urmat cursurile în școlile medii de muzică și apoi s-au perfecționat la cele două Conservatoare din București și Cluj. Este un succes îmbucurător. Cu atît mai valoros cu cît există un adevăr bine știut că în artă talentele se călesc odată cu trecerea anilor. Drumul înfloritor pe care îl cunoaște azi învățămîntul muzical în patria noastră rămîne o dovadă grăitoare a politicii de stimulare și educare patriotică a tinerelor talente.

Succesul violoniștilor noștri în concursul „George Enescu" capătă o semnificație deosebită: pentru prima dată aptitudinea înnăscută a poporului nostru pentru acest dificil instrument *capătă o consacrare mondială*. Așa cum au afirmat în repetate rînduri străinii care au ascultat în veacul trecut pe celebrii lăutari, iar în epoca noastră pe marele Enescu, vioara este la români un *instrument popular tradițional*. Dacă genialul autor al lui *Oedip* a împlinit zicala devenită populară prin excepționalul său talent, în schimb abia azi se poate vorbi de o *școală violonistică românească*. Admirabilul pedagog de la Conservatorul *„Ciprian Porumbescu"* din București, Garabet Avachian, a reușit prin elevii săi Ștefan Gheorghiu, Varujan Cozighian și Daniil Podlovski să dobîndească prestigiul internațional al țării de care sîntem mîndri cu toții. Nici exemplul clujeanului Ștefan Ruha, elevul profesorului Francisc Baloghde la Cluj, nu poate sta departe cînd este vorba de realizările școlii violonistice contemporane.

La pian concurenții români au impresionat prin tinerețe, prin avîntul interpretării și mai puțin prin tehnică și concepție. Acestea din urmă rămîn probleme deschise pentru viitor și nu ne îndoim că pedagogi eminenți ca Florica Muzicescu, Gheorghe Halmoș, Silvia Serbescu etc. vor ști să le împlinească. Moștenirea grea a trecutului s-a făcut simțită mai mult la pian decît la vioară, unde generația între 25—35 de ani se bazează numai pe cîteva vîrfuri, în frunte cu Valentin Gheorghiu.

Concursul internațional *„George Enescu"* a prilejuit propagarea muzicii românești contemporane și în primul rînd a lucrărilor de muzică de cameră a autorului Poemei române. Mai ales *Suita op. 10* pentru pian și *Sonatele* a II-a și a III-a în la minor pentru vioară de Enescu și-au făcut un drum sigur în repertoriul universal contemporan. Este o nouă cucerire pe drumul afirmării continue a marelui nostru compozitor.

Dar poate bunul cel mai de preț al actualului concurs *„George Enescu"* a fost apropierea și cunoașterea atîtor tineri din diferite țări ale lumii care s-au adunat la București spre a lega noi prietenii. Muzica — acest limbaj universal al sufletului omenesc — a servit din nou la cauza păcii. Trebuie să fim fericiți că în amintirea marelui Enescu — artistul de o nobilă conformație spirituală — s-au înfrățit pe pămîntul patriei sale dragi, virtuozii de mîine ai lumii.

VIOREL COSMA

Cunoștințe vii despre patria noastră

Ne aflăm în primele zile de școală. Vacanța a luat sfîrșit, dar ea mai stăruie încă în mintea copiilor cu multe amintiri frumoase și de neuitat. Pentru cei mai mulți elevi, această vacanță nu a fost numai o perioadă de odihnă și reconfortare, ci și un minunat prilej de călătorii și excursii din care au învățat fără prea multe eforturi o mulțime de lucruri noi. M-am convins de această realitate mai deunăzi, cînd, în timpul unei recreații, am stat de vorbă cu niște elevi ceva mai mărișori care își împărtășeau tocmai colegilor impresiile dintr-o excursie în munții Făgărașului.

Au cutreierat ca niște adevărați turiști pantele abrupte ale acestor munți, au urcat coame stîncoase și au coborît în văi adînci admirînd la nesfîrșit bogățiile de frumusețe pe care le posedă patria noastră.

Elevii își amintesc cu plăcere de cabana Arpaș, minunată așezare rustică de la poalele codrilor de molizi, construită în anii regimului de democrație populară. Povestesc cum au colindat împreună cu învățătorii și profesorii lor tinuturile cele mai alpine ale Făgărașului ajungînd pînă la cabana Bîlea-Lac după ce străbătuseră chiar segmente de creastă ca acelea cuprinse între munții Negoiul, Lăițelul, Laița și Paltinul. Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit în discuția acestor elevi a fost faptul că ei nu s-au mărginit numai la a contempla frumusețile naturii. Atenția lor, dirijată desigur și de către pedagogii care i-au însoțit, s-a orientat către aspectele, faptele ce sînt în strînsă legătură cu transformările sociale din patria noastră.

Din discuțiile elevilor răsar fapte și nume deosebit de semnificative. Sînt lucruri pe care le-au văzut și le-au aflat în timpul peregrinărilor lor pe aceste meleaguri care vorbesc despre viața nouă din munții noștri. În Făgăraș se construiesc nenumărate cabane noi, spațioase și modern utilate. Ele nu au reprezentat pentru elevi numai plăcerea de a găsi în creierul munților un loc de popas confortabil și bine utilat, ci și un prilej de a se gîndi că existența acestor cabane se datorește străduințelor statului nostru de a crea condiții cît mai bune pentru excursii oamenilor muncii, amatori de turism. Pe muchia Scărișoara, acolo unde era o cabană șubredă și deteriorată, se înalță acum cu repeziciune o cabană nouă, mai mare și mai bine dotată. La poalele Negoiului se construiește o cabană de mari proporții care va fi înzestrată cu lumină electrică. Ea va fi una dintre cele mai frumoase cabane din patria noastră. Elevii vorbesc despre ea cu o vădită mîndrie.

Minunatele iezere ale Făgărașului sînt cunoscute astăzi nu numai ca priveliști de mare preț. Marele iezer alpin Bîlea poartă zestrea cea mai scumpă a apelor de munte — păstrăvii. Și același iezer furnizează energia necesară electrificării cabanei Bîlea-cascadă.

De la ciobanii din stînele de stat de pe valea Sîmbetei, elevii au aflat cîte ceva despre viața oamenilor de pe aceste meleaguri. Erau odată, în munții Făgărașului, ciobani răzleți care păzeau miile de oi ale boierilor, dar care erau săraci ca stîncile golașe. Pentru munca lor aspră de atunci păstorii nu căpătau nici măcar zeghea ce trebuia să-i apere împotriva vînturilor și a ploilor. Bordeiele numite stîne, în care se înghesuiau vasele cu lapte, burdufurile, baciul și cu ajutoarele lui, erau pe atunci întocmite astfel încît abia dacă rezistau o vară. Mă gîndesc că astfel de lucruri auzite direct de la oamenii care le-au trăit vor putea folosi cu prisosință profesorilor drept exemple pentru diferite lecții din timpul anului.

Muncitorii forestieri au povestit copiilor despre felul cum erau tăiute odinioară pădurile aflate în proprietatea grofilor și a marilor latifundiari, despre viața de mizerie și lipsuri a bușteharilor, cărăușilor sau tăietorilor de lemne de altădată. Ei au păsit astăzi într-o viață nouă. Li s-au asigurat mijloace de trai civilizate, cabane și locuri de adăpost. Exploatarea pădurilor se face în mod rațional urmărindu-se conservarea acestor bogății ale munților noștri.

Odinioară vînătorile regești reduseseră la un număr infim prețioasele capre negre. În zilele noastre, ele nu mai sînt urmărite de focurile de armă ale vînătorilor. Fauna pădurilor este astăzi ocrotită prin articole de lege.

Copiii își amintesc încă de nenumărate lucruri frumoase văzute și auzite în munții Făgărașului. Cineva începuse tocmai să povestească despre priveliștea panoramică ce poate fi cuprinsă cu privirea de pe muchia ce se cheamă a Tărîței, despre noul oraș Victoria care se poate vedea de aici, de departe, străjuind la poalele munților ca un simbol al biruinței epocii noastre socialiste.

Nenumărate, interesante și foarte frumoase sînt lucrurile pe care le-au aflat și le-au văzut acești copii în timpul excursiei lor. Acum a început școala, dar amintirile din excursii sînt încă proaspete. Nu sînt însă numai niște simple amintiri. Sînt cunoștințe vii despre țara noastră, despre transformările pe care le cunoaște ea și care sînt prezente în fiecare colțișor al ei. Cunoștințele pe care elevii le-au dobîndit aproape pe neobservate în timpul unor astfel de excursii nu trebuie să fie neglijate de profesori acum, în timpul anului. Folosite cu pricepere la orele de curs aceste cunoștințe pot constitui un ajutor de neprețuit în munca instructiv-educativă a pedagogilor.

OVIDIU MANIȚIU

PRIMELE LECȚII

Am asistat în primele zile de școală la cîteva lecții. Am reținut cu acest prilej unele aspecte ce mi se par demne de a fi luate în discuție. Mă voi opri mai întîi asupra unuia dintre ele, legat de specificul lecției de început de an.

În prima oră de limba romînă la clasa a XI-a de la școala medie nr. 1 din Reșița, tovarășa profesoară Stela Croitoru a dus o discuție introductivă cu elevii — despre caietele și cărțile ce trebuie să și le procure, despre obligațiile lor școlare. În continuare, s-au dat cîteva indicații sumare cu privire la materia de limba romînă ce o vor studia în cursul anului, după care elevii au fost solicitați să vorbească despre lectura particulară pe timpul vacanței. Discuția s-a prelungit și ora a luat sfîrșit fără ca o lecție propriu-zisă să fi avut loc, fără să se dea teme pentru acasă.

Altfel a procedat tovarășa Edith Kelemen la prima oră de istorie la clasa a IX-a de la școala medie nr. 2 din Caransebeș. După ce a făcut apelul, profesoara, anunțînd tema recapitulativă („Dezvoltarea societății în orînduirile studiate"), a intrat direct în subiect, fără să marcheze în vreun fel — nici măcar printr-un cuvînt — trecerea de la etapa de vacanță la cea școlară. Lecția s-a desfășurat ca într-o oră obișnuită de recapitulare din cursul anului.

Un alt procedeu a folosit tovarășul profesor Ion Poru la lecția de matematică ținută la clasa a X-a de la școala medie nr. 1 din Caransebeș. Tovarășul Poru a dus și dînsul o discuție de informare și acomodare cu elevii. Discuția n-a durat, însă, decît 5-6 minute, după care, anunțîndu-le elevilor tema și scopul lecției (recapitularea ecuațiilor de gradul II) profesorul a început să lucreze cu clasa.

Care dintre procedee este cel mai potrivit? Fără îndoială că ultimul. O discuție dusă cu elevii în prima oră de curs este utilă. Ea face trecerea de la preocupările de vacanță ale elevilor la preocupările lor școlare și creează un climat favorabil desfășurării lecției. Nu este normal, însă, ca această discuție să consume întreaga oră de curs — mai ales la clasele mari, unde adaptarea elevilor se face mult mai ușor. (O discuție prea amplă, la orele de curs, asupra activității elevilor pe vacanță și a obligațiilor lor școlare nu este utilă și pentru că în acest scop există o oră destinată anume — ora de dirigenție). În afară de faptul că în felul acesta se pierde un timp prețios, creăm elevilor sentimentul că începutul anului școlar constituie un moment de lîncezeală, de prelungire a vacanței.

Că este așa a dovedit-o însăși reacția elevilor din clasele respective. Spre deosebire de atmosfera de penibilă stînjeneală ce a domnit la lecțiile de limba romînă și de istorie, la lecția de matematică — deși profesorul preda pentru prima oară la clasa respectivă — s-a creat o atmosferă de muncă, manifestată prin interesul și calitatea răspunsurilor elevilor.

La crearea unei atitudini de pasivitate în timpul orei de istorie a contribuit, însă, și faptul că tovarășa profesoară, în loc să antreneze pe elevi la lecție (mai ales că era vorba de repetarea unor cunoștințe elementare dintr-o materie studiată de elevi), a preferat să vorbească mai mult dînsa. Uneori tovarășa Kelemen, punînd întrebarea, răspundea ea însăși, fără a solicita vreun elev; sau, întrerupînd pe elevul care răspundea, continua ea răspunsul. Obiceiul de a repeta încontinuu răspunsurile date de elevi a dus și el la accentuarea atmosferei de monotonie în clasă.

De o oarecare stinghereală a suferit și prima parte a lecției ținute de tovarășul Ion Poru. A fost un moment cînd, deși profesorul conducea discuția cu mult calm, iar întrebările erau puse cu destulă claritate, cei mai mulți elevi se abțineau să răspundă.

Cărui fapt se datora timiditatea elevilor? Lipsei lor de cunoștințe sau faptului că se găseau la prima lecție cu un profesor nou?

Intuind la timp situația, profesorul a schimbat procedeul. De unde în primele momente ale lecției aștepta ca elevii să se ofere ei singuri să răspundă sau să iasă la tablă — acum începu să-i numească el. Elevii interogați astfel au dovedit cunoașterea problemelor discutate deopotrivă de bine cu elevii care se ofereau din proprie inițiativă.

Schimbarea procedeului s-a dovedit a fi eficace. Încurajați de răspunsurile bune, tot mai mulți elevi au început să ridice mîna, atmosfera din clasă s-a înviorat. (De fapt, numirea elevilor pentru răspuns era utilă în cazul de față și pentru că în felul acesta profesorul — fiind nou la clasa respectivă — avea posibilitate să-i cunoască pe elevi.)

Faptul că în școlile noastre s-a încetățenit obiceiul de a se începe munca cu toată seriozitatea încă din prima zi a anului școlar este îmbucurător. Este necesar, însă, ca pedagogii să acorde o atenție sporită primelor lecții, deoarece de calitatea acestora depinde într-o măsură apreciabilă succesul muncii cu clasa, în continuare.

N. ALEXE

Desene ale copiilor romîni la Tokio

Între 16.VII—27.VII a.c. la Muzeul de Artă de Stat din Tokio a fost deschisă a 7-a expoziție de artă plastică pentru pace, în cadrul căreia se află și o cameră românească, unde au fost expuse 50 desene ale copiilor romîni și obiecte de artă populară românească *trimise de I.R.R.C.S.*

De două zile școlari

Zilele mult așteptate au sosit. A început noul an școlar. Elevii din clasa I_a l-au așteptat cu nerăbdarea și curiozitatea celor ce n-au cunoscut pînă acum niciodată școala. Încă de mai înainte, poate de anul trecut, sau poate de mai de mult au privit cu jind la frații și prietenii lor mai mari care aveau ghiozdan, plecau la școală dis-de-dimineață, își făceau în fiecare zi lecțiile, vorbeau despre tovarășii învățători și despre tabla înmulțirii. Întrebau mereu pe mama, pe tata, cînd o să le vină și lor rîndul și li se promitea mereu „cînd ai să fii mare". Iată că a venit ziua în care „s-au făcut mari", li s_au cumpărat ghiozdane și abecedare și au fost conduși la școală. Sînt mare deci, și-a spus fiecare prichindel din clasa I-a în clipa cînd s_a așezat în bancă.

M-am oprit, nu de mult, într-un sat de pe întinsul patriei noastre, la Frățești în raionul Giurgiu ca să-i văd pe acești mici școlari. Clasa I-a de la școala de 7 ani din Frățești este pe coridor, pe dreapta, lîngă laborator. Cei care de... două zile sînt elevi stau cuminți, așezați cîte doi în bancă, băieți cu părul bălai sau castaniu, cu ochii negri ori albaștri, fete cu codițe scurte și uniforme din material „pepit". Toți au privirile atintite la tovarășa învățătoare care i-a învățat pînă acum o mulțime de lucruri: că elevii trebuie să intre în clasă în ordine, să stea liniștiți în băncile arătate de dînsa și să se ridice în picioare atunci cînd intră cineva mai mare în clasă. Se poate afirma că primele lecții și le-au însușit cu... conștiinciozitate. I_am văzut salutînd aproape tot atît de corect ca elevii din a doua. La școală oricine vrea să vorbească ridică două degete. Au aflat asta și acum au mereu de spus cîte ceva. Mioara a ridicat două degete ca să întrebe cînd o să înceapă să învețe abecedarul. Costel vrea să întrebe și el... Dar iată că învățătoarea le povestește ceva nou și copiii uită să mai întrebe. „Acesta e creionul și folosește la scris..."

Niculăiță cel cu ochi de viezure și cu nasul cîrn din banca a treia dă semne de plictiseală. Se sucește în bancă. Parcă ar vrea să plece. Iar mai în fund, doi școlari au nu știu ce de împărțit. Este ultima oră din ziua asta și puștanii au obosit puțin.

S-a terminat și cea de a doua zi de școală. Elevii se vor întîlni mîine din nou. Acuma se duc grăbiți acasă să-și împărtășească impresiile.

Copiii au plecat toți. În clasa rămasă goală mai răsună parcă, vocile subțirele ale elevilor dintr-a I-a. Se înserează. Învățătoarea mai răstoiește încă la catedră, un caiet, cînd un copil se întoarce în fugă, speriat: și-a uitat ghiozdanul! L_a găsit și pleacă bucuros. Învățătoarea îl însoțește cu privirea și rămîne o clipă pe gînduri. Este băiatul colectivistului Florea Coscai. Se pare că-i foarte dezghețat. De aici gîndurile o duc la ceilalți copii. Îi cunoaște pe toți încă din timpul verii cînd i_a vizitat acasă la părinții lor. După două zile de școală a început să-și facă probleme. Cîțiva sînt mai neastîmpărați, mai neatenți, alții prea timizi. De ei va trebui să aibă mai multă grijă. Acum, ca și în alți ani simte cît de înaltă și grea este răspunderea ei. Are în mînă un grup de copii și acești copii vor fi peste cîțiva ani oameni maturi, vor fi o parte din societatea noastră. Și ea îi va duce de mînă pe primul lor drum în viață — școala. De ea depinde ce vor deveni mîine acești oameni. Cîte rînduri de elevi a condus ea în viața de cînd e învățătoare! Și totuși acum simte aceeași emoție ca la început.

Sînt primele zile de școală. Dar de acum, din primele zile, nu trebuie să-și permită nici o greșeală, nici o neglijență. Greșelile ei de acum pot să devină defecte ale cetățenilor maturi de mîine. Iar prin rezultatele bune în instruirea și educarea acestor copii în spiritul epocii noastre va da oameni demni de societatea în care s_au născut și trăiesc.

O. B.

Meșter cioplitor de om

Eu n-am să las în urma mea — o știu —
Un monument de bronz sau de aramă,
Ca să rămîn mereu prin veacuri viu,
Alăturea cu oamenii de seamă.

Nici n-am să fiu citit în lumea-ntreagă,
Căci lumii n-am putut să-i las în dar
O operă din care să aleagă
Un pumn de boabe de mărgăritar.

Dar nu-mi petrec nici eu zadarnic viața,
Nici n-o arunc pe apa care curge:
De cînd vestesc cocoșii dimineața,
Mă-ntrec cu timpul, care știu că fuge.

Eu am dorit nespus să fiu făclie,
Să luminez și să-ncălzesc mereu
Vlăstarii celor ce muncesc pe glie
Sau scot din mina-adîncă minereu.

Nespus de mult am vrut să fiu izvor,
S-adăp cu apa mea răcoritoare
Pe cei ce merg voioși spre viitor
Și cu mereu drept țintă fapta mare.

Dorința mi-o-mplinesc în orice clipă:
Sînt astăzi meșter cioplitor de om;
Prin truda mea, sub ochii-mi se-nfiripă
Stăpînul forței smulse din atom.

În fiecare zi și-n toată clipa
Mă lupt cu inutilele tentații;
În viață n-am decît un țel: risipa!...
— Mă risipesc în zeci de generații...

Eu n-am să las în urma mea — o știu —
Un monument de bronz sau de aramă
Ca să rămîn mereu prin veacuri viu,
Alăturea cu oamenii de seamă.

Nici n-am să fiu citit în lumea-ntreagă,
Căci lumii n-am putut să-i las în dar
O operă din care să aleagă
Un pumn de boabe de mărgăritar...

Dar ce-i mai bun în mine tot nu moare;
Că voi trăi prin veacuri, o știu bine:
Prin șir de generații viitoare
Voi fi prezent în vremea care vine!

ION POPESCU-PISCU
profesor — Cîmpulung-Muscel

Folosirea magnetofonului
în predarea limbilor străine

Studiul limbilor străine în școli a căpătat, în ultimul timp, noi posibilități de dezvoltare datorită folosirii magnetofonului. Acest aparat poate fi un prețios ajutor al profesorului în asigurarea însușirii de către elevi a unei pronunțări și intonații corecte a limbilor străine.

Experiența folosirii magnetofonului ne-a arătat că se pot organiza, cu ajutorul acestuia, două categorii principale de exerciții. Astfel, se înregistrează sau se copiază pe bandă de magnetofon lecții în limbile străine ce se studiază — citite de foneticieni de specialitate. Acestea sînt ascultate apoi de elevi, care urmăresc în același timp textul citit și cunoscut de ei dinainte. Profesorul trebuie să-i îndrume pe elevi să rețină cît mai corect pronunțarea. Pot fi ascultate, de asemenea, fragmente din opere literare — versuri sau proză — rostite cu o dicțiune aleasă. Și în acest caz elevii trebuie să urmărească textul. Se pot înregistra la magnetofon și piese de teatru radiodifuzate, sau fragmente din acestea, care să fie apoi reproduse pentru a fi ascultate de elevi.

Înregistrările de felul celor de mai sus se repetă de mai multe ori, după ce se atrage în prealabil atenția asupra diferitelor probleme de pronunțare sau intonație pe care le ridică textele respective. Ascultînd textele-model de mai multe ori și la intervale diferite de timp, elevii ajung să imite foarte bine pronunțările, dobîndind astfel și ei o bună pronunțare.

A doua categorie de exerciții o constituie înregistrarea pe bandă de magnetofon a lecturii profesorului și elevilor. Aceste exerciții se fac în legătură cu textele din manuale. Li se arată elevilor cum trebuie să citească și apoi, după ce se înregistrează lectura lor la magnetofon, se analizează felul cum au citit, sublinîndu-se greșelile și arătîndu-se cum trebuie corectate acestea. Imediat după aceasta li se cere elevilor să citească din nou, să pronunțe corect cuvintele greșite anterior. De asemenea, li se cere să fie atenți la pronunția colegilor lor și să semnaleze greșelile. Lucrul acesta îi stimulează să fie mai atenți și să facă sforțări pentru a evita cît mai mult pronunțarea greșită. Faptul că acest exercițiu este foarte bun și dă rezultate se vede și din aceea că același text este citit mult mai bine a doua și apoi a treia oară.

Prin păstrarea pe benzi de magnetofon a unor înregistrări făcute de elevi la diferite date în decursul studierii limbii străine se poate urmări progresul lor în timp, ceea ce dă profesorului posibilitatea să tragă concluziile necesare cu privire la cele mai bune metode de predare.

Este drept însă că exercițiile cu magnetofonul necesită mai mult timp, din care cauză unele trebuie făcute și în afara orelor de clasă — la ședințele cercurilor pe obiecte. Ele îi atrag însă mult pe elevi și, dacă profesorul știe să le organizeze în chip rațional, fără să irosească timpul și fără să-i supraîncarce pe elevi, ele pot da rezultate foarte bune.

V. ȘTEFANESCU-DRAGANEȘTI
București

INSTRUCȚIUNI
privind pregătirea agricolă a elevilor din clasele V-VII

În lucrările Consfătuirii pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii care a avut loc la Constanța în aprilie 1958, au fost dezbătute principalele probleme legate de dezvoltarea socialistă a agriculturii noastre.

O problemă principală care a ocupat un loc însemnat în cadrul dezbaterilor a fost aceea privind pregătirea cadrelor de muncitori și tehnicieni agricoli, capabile să aplice în practică metodele agrotehnicii înaintate și noile cuceriri ale științei pentru sporirea continuă a producției agricole.

Ținînd seama de faptul că o mare parte dintre absolvenții școlilor de 7 ani vor rămîne să lucreze în agricultură, că ei vor constitui în viitor marea masă a lucrătorilor din agricultură, pregătirea lor pentru activitatea practică în diferitele ramuri ale agriculturii constituie o sarcină de mare răspundere care stă azi în fața școlii de cultură generală.

Sarcinile școlii noastre în pregătirea viitoarelor cadre de muncitori, agronomi și tehnicieni mecanizatori sînt deosebit de mari. Școala nu poate sta la o parte de frămîntările vieții, de lupta intensă a oamenilor care lucrează pentru valorificarea pămînturilor țării noastre, pentru realizarea unor recolte din an în an mai bogate.

Prin conținutul său, prin metodele de predare, prin organizarea întregii activități didactice și educative, școala trebuie să dea tineretului o astfel de pregătire încît, după absolvirea ei, să poată desfășura o muncă creatoare în industrie și agricultură care cunosc un ritm rapid de dezvoltare odată cu progresul neîntrerupt al științei și tehnicii.

Munca în cadrul agriculturii socialiste înaintate unde se introduc din ce în ce mai mult mașinile și metodele științifice de creștere și îngrijire a plantelor și animalelor, oferă tineretului studios largi posibilități pentru dezvoltarea forțelor și aptitudinilor sale.

În direcția aceasta școala noastră de cultură generală și în special școala de 7 ani din mediul rural trebuie să facă o serioasă cotitură. Scopul acestei școli trebuie văzut și realizat în lumina problemelor pe care viața ni le pune în față.

Pornind de la aceste cerințe, desprinse din documentele de partid și de stat, Ministerul Învățămîntului și Culturii, începînd cu acest an școlar, a elaborat noi măsuri care să orienteze mai bine munca școlilor în vederea unei mai temeinice pregătiri a elevilor în domeniul agricol.

Astfel, s-a introdus pentru prima dată în planurile de învățămînt un nou obiect de studiu, „cunoștințele agricole, care se va preda în acest an la clasa a V-a, la toate școlile din mediul rural și în general agricol. Pentru această disciplină s-au elaborat o programă și un manual special care va apare în curînd. Se examinează modalitatea ca pe baza aceleiași programe și aceluiași manual să se predea cunoștințele agricole și la clasele VI și VII din mediul rural.

În sprijinul profesorilor care vor preda științele agricole și lucrările practice agricole, s-a elaborat un îndrumător metodic din care primele capitole se vor publica înainte de apariția sa în volum.

Întrucît familiarizarea elevilor cu problemele producției agricole nu poate fi limitată numai la un obiect de învățămînt, este necesar ca toți profesorii care predau la clasele V—VII să-și aducă contribuția în activitatea lor viitoare, la rezolvarea acestei sarcini.

În acest scop s-au elaborat îndrumări metodice pentru legarea lecțiilor de la fizică, chimie și matematică de agricultură, îndrumări ce vor apare în broșură specială.

În același timp, pentru a veni în sprijinul elevilor și pentru a completa manualele școlare și cunoștințele legate de agricultură predate de profesori în clasă, Editura de Stat Didactică și Pedagogică elaborează în prezent pentru clasele V—VII broșuri care cuprind aplicații ale cunoștințelor de fizică și chimie la agricultură.

De asemenea, s-a alcătuit o culegere de probleme de matematică, cu date luate din agricultură, care are scopul să prezinte elevilor succesele și dezvoltarea agriculturii noastre socialiste, precum și largile posibilități de aplicare a matematicii la problemele concrete ale agriculturii. În felul acesta elevii se vor convinge de însemnătatea ce o prezintă fizica, chimia și matematica pentru activitatea productivă a omului, pentru obținerea unei productivități ridicate în agricultură, vor înțelege mai bine cum știința și tehnica ușurează munca omului. Interesul lor va crește atît pentru studiul fizicii, chimiei și matematicii cît și pentru munca în agricultură, care cere oameni pricepuți și temeinic pregătiți.

Prin prezentarea acestor variate aplicații în practică, însăși înțelegerea problemelor de fizică, chimie și matematică devine mai accesibilă și mai atractivă pentru elevi.

În același scop se vor aduce completări manualelor de lectură literară la clasele V—VII, elaborîndu-se culegeri de texte care să oglindească munca și lupta oamenilor muncii conduși de partid pentru dezvoltarea agriculturii noastre, pentru obținerea de recolte bogate. Acestea au rolul de a influența sentimentele elevilor, de a le sădi dragostea pentru munca agricolă și pentru cei ce muncesc pe ogoarele patriei.

Aceste texte, cît și celelalte materiale de studiu elaborate în acest scop, trebuie să servească profesorilor pentru a educa un patriotism fierbinte, pentru a aprinde în sufletul elevilor dorința de a munci în agricultură, de a le forma ca ideal de viață chipul muncitorului fruntaș al recoltelor bogate, care se bucură de stima și dragostea întregului popor.

Măsurile luate de M.I.C., menționate mai sus, sînt abia un început care trebuie completat și sprijinit de o muncă susținută și de inițiativa creatoare a cadrelor didactice, a directorilor de școli și a tuturor organelor de învățămînt și cultură care răspund de instruirea și educația tineretului nostru.

Profesorii de toate specialitățile vor trebui să folosească toate posibilitățile pe care le oferă conținutul lecțiilor, pentru a lega cunoștințele de problemele construirii socialismului, respectiv de problemele agriculturii. Este necesar ca ei să se oprească în mod deosebit asupra cunoștințelor privitoare la acele ramuri ale agriculturii care sînt specifice raionului sau regiunii respective pentru a lega astfel mai strîns pregătirea elevilor de nevoile locale concrete. Va trebui să se folosească pe scară largă materialul didactic care să ilustreze aspectele agriculturii sau aplicațiile diferitelor legi și fenomene în sectorul agricol. Excursiile și vizitele în gospodăriile agricole colective și de stat, la S.M.T. trebuie să ocupe un loc tot mai însemnat în activitatea școlilor noastre, deoarece constituie mijloace directe de îmbogățire a cunoștințelor elevilor și de formare a convingerilor lor de a lucra în agricultură.

O bună pregătire a elevilor cere, pe lîngă însușirea cunoștințelor și formarea convingerilor, și deprinderi practice de muncă în agricultură. În acest scop, școala trebuie să acorde toată atenția lucrărilor practice agricole pe care le efectuează elevii pe terenurile agricole școlare, care trebuie să constituie laboratorul viu al școlii, unde activitatea didactică trebuie unită cu munca de producție a elevilor.

Un rol deosebit de însemnat în obișnuirea elevilor cu munca productivă îl are munca de folos obștesc, la care elevii trebuie să participe, ținînd seama de posibilitățile lor și de sarcinile didactice ale școlii. Fără a-i supraîncărca pe elevi, trebuie să-i obișnuim să lucreze pe ogoarele gospodăriilor agricole, în special în anumite campanii de seamă; ei trebuie să simtă, să înțeleagă strînsa legătură dintre școală și gospodăria colectivă.

Activitatea elevilor în cadrul gospodăriilor agricole trebuie temeinic organizată de conducerea școlii în colaborare cu întreg colectivul didactic și de conducerile și organele tehnice ale gospodăriei colective.

Școala trebuie să solicite sprijinul gospodăriilor agricole colective și de stat, al S.M.T.-urilor și chiar al secțiilor agricole ale sfaturilor populare, pentru a obține diferite materiale necesare în activitatea didactică cu elevii, ca de exemplu: semințe selecționate, material ilustrativ, piese de mașini agricole, diferite unelte etc. Ea trebuie să ceară sprijinul inginerilor agronomi și al tehnicienilor agricoli în organizarea și desfășurarea lucrărilor practice agricole, în organizarea loturilor școlare și a expozițiilor școlare cu caracter agricol.

Organele de învățămînt de la regiuni și raioane trebuie să pună în centrul muncii lor de îndrumare și control felul în care școlile realizează pregătirea elevilor legată de agricultură, felul în care se preocupă școlile de formarea tineretului pentru viață.

Secțiile de învățămînt și cultură vor organiza consfătuiri speciale cu directori de școli, cadre didactice și organe tehnice agricole pentru a dezbate și a găsi cele mai potrivite căi pentru ca instruirea și educarea elevilor să se facă în strînsă legătură cu problemele actuale ale construirii socialismului în industrie și agricultură. De asemenea, secțiile de învățămînt și cultură vor analiza periodic, în ședințele cu directorii și cu alte categorii de cadre didactice, activitatea depusă de școli pentru realizarea sarcinilor în acest domeniu trasate de minister și de secțiile de învățămînt și cultură.

Traducînd în viață măsurile de mai sus și desfășurînd o activitate variată și sistematică în scopul pregătirii cît mai temeinice a elevilor pentru viață, pentru munca productivă, școala noastră își va aduce contribuția prețioasă la cauza ridicării agriculturii noastre socialiste, cauza întregului popor muncitor.

★

În numărul viitor al „Gazetei învățămîntului" se va publica programa după care se vor preda în acest an cunoștințele agricole.

În timpul verii, elevii din comuna Șerbănești (regiunea Pitești) au ajutat la facerea cărămizilor necesare construirii unui nou local de școală, în locul celui vechi, din paianță.

Programa de economie politică pentru școala medie (proiect)

Economia politică fiind o parte componentă importantă a marxism-leninismului — ideologia clasei muncitoare — constituie o puternică armă a proletariatului în lupta împotriva capitalismului, pentru construirea socialismului și comunismului.

Predarea cursului de economie politică în învățământul mediu de cultură generală și tehnic prezintă o mare importanță pentru educarea comunistă a elevilor, pentru formarea unei concepții științifice despre societate.

1. Explicînd fenomenele, procesele și legile economice, cadrele didactice trebuie să înarmeze pe elevi cu înțelegerea dezvoltării economice a societății de la forme inferioare la forme superioare ca un proces obiectiv, care are loc în mod necesar.

Cursul de economie politică cuprinde două secțiuni: secțiunea modului de producție capitalist și secțiunea modului de producție socialist.

Studiind problemele capitalismului elevii trebuie să capete posibilitatea de a înțelege în ce constă exploatarea capitalistă, care sînt contradicțiile capitalismului, în ce constă rolul proletariatului ca grupar al capitalismului. O mare atenție trebuie acordată problemelor capitalismului contemporan, al căror studiu permite elevilor să înțeleagă în mod just politica agresivă a statelor imperialiste și raportul de forțe pe plan mondial dintre capitalism și socialism. Lupta dintre capitalism și socialism are o deosebită ascuțime în domeniul ideologiei. Marxism-leninismul a luat naștere și s-a dezvoltat în lupta necruțătoare împotriva ideologiei burgheze. Păstrarea purității învățăturii marxist-leniniste — chezășie a victoriilor proletariatului — presupune demascarea și zdrobirea oricăror teorii reformiste și revizioniste prin care dușmanii proletariatului încearcă să lovească din interior mișcarea muncitorească. Pe baza legilor dezvoltării economice a societății trebuie să li se demonstreze cu claritate elevilor caracterul istoric, trecător al modului de producție capitalist, necesitatea istorică a înlocuirii revoluționare a vechilor relații capitaliste, perimate, cu relații noi, superioare, socialiste.

Comunismul, orînduire fără exploatare, visul de aur al omenirii, se construiește ca rezultat al activității creatoare a maselor muncitoare conduse de partidul revoluționar al clasei muncitoare. Politica partidului are drept fundament științific studierea și cunoașterea legilor dezvoltării economice a societății. Cunoașterea legilor economice ale societății, cunoașterea esenței fenomenelor economice și a legăturilor lor reciproce va permite absolventului școlii medii să înțeleagă importanța aportului lui în producție, să înțeleagă politica economică a partidului și să lupte pentru transpunerea ei în viață, să devină un constructor activ, conștient al socialismului.

2. Studiul economiei politice are un mare rol în educarea comunistă a tinerei generații. Cunoștințele de economie politică vor ajuta cadrele didactice să cultive la elevi dragostea față de muncă, respectul față de proprietatea socialistă și simțul de răspundere în îndeplinirea oricăror sarcini, dragostea și recunoștința față de clasa muncitoare și față de Partidul Muncitoresc Romîn.

Înarmați cu cunoștințe economice, elevii vor înțelege mai bine importanța luptei de veacuri a poporului nostru pentru libertate, împotriva exploatării. Cunoașterea muncii creatoare a maselor populare în anii regimului nostru democrat-popular și a importantelor realizări ale construcției socialiste din țara noastră vor contribui la creșterea mîndriei patriotice față de aceste realizări. Educația comunistă presupune îmbinarea armonioasă a unui fierbinte patriotism cu internaționalismul proletar. Mîndria de a fi cetățean al R.P.R., al unei țări care construiește socialismul, înseamnă în același timp dragoste față de U.R.S.S. și față de celelalte țări socialiste, respect și sprijin pentru activitatea proletariatului din toate țările.

3. Economia politică marxist-leninistă este o știință cu caracter de clasă, de partid. În contactul cu viața, cu practica revoluționară, ea se îmbogățește continuu cu noi teze. Legătura cu practica este una din trăsăturile esențiale ale economiei politice. Tocmai de aceea această disciplină trebuie predată în strînsă legătură cu trecutul de luptă al poporului nostru muncitor și cu realitățile din țările socialiste și, îndeosebi, din țara noastră.

Economia politică fiind o știință militantă, o știință de partid, nu trebuie să pierdem nici un moment din vedere caracterul ei combativ. Demascarea teoriilor burgheze, teorii care urmăresc să înfrumusețeze capitalismul și să nege superioritatea socialismului, combaterea teoriilor reformiste și revizioniste, care încearcă să goleaască marxism-leninismul de conținutul său revoluționar, sînt cerințe primordiale ale predării economiei politice.

Studiind cu atenție operele clasicilor marxism-leninismului, documentele P.C.U.S., ale P.M.R. și ale altor partide comuniste și muncitorești, cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală și tehnic vor putea să facă față în bune condițiuni importantei sarcini de partid — predarea economiei politice.

Tema 1. Obiectul economiei politice (4 ore)

— Producția bunurilor materiale — baza existenței societății omenești. Elementele simple ale procesului de producție: munca, obiectul muncii și mijloacele de muncă. Mijloacele de producție și forța de muncă.

— Modul de producție și laturile sale: forțele de producție și relațiile de producție. Scurtă caracterizare a forțelor și relațiilor de producție ale: comunei primitive, sclavagismului, feudalismului, capitalismului și socialismului. Trecerea de la un mod de producție la altul. Interacțiunea dintre forțele de producție și relațiile de producție.

— Legile dezvoltării economice a societății și caracterul lor. Legi specifice și legi comune. Legea economică fundamentală. Particularitățile legilor economice.

— Definiția economiei politice ca știință. Caracterul istoric și caracterul de clasă și de partid al economiei politice. Economia politică — parte constitutivă a marxism-leninismului.

Secțiunea I. MODUL DE PRODUCȚIE CAPITALIST

A. CAPITALISMUL PREMONOPOLIST

Tema 2. Producția de mărfuri. Marfa și banii (4 ore)

— Producția de mărfuri și condițiile apariției ei. Producția de mărfuri simplă și producția de mărfuri capitalistă.

— Marfa și cei doi factori ai ei: valoarea și valoarea de întrebuințare. Valoarea de schimb ca formă de manifestare a valorii. Munca — unicul izvor al valorii mărfii.

— Dublul caracter al muncii întruchipată în marfă: munca concretă și munca abstractă. Mărimea valorii mărfii. Timpul de muncă socialmente necesar. Munca simplă și munca complexă. Productivitatea muncii și mărimea valorii.

— Banii ca rezultat al procesului istoric de dezvoltare a schimbului de mărfuri. Esența banilor (marfă). Banii ca măsură a valorii, ca mijloc de circulație, ca mijloc de plată, ca mijloc de acumulare și banii universali.

— Legea valorii — lege a producției de mărfuri. Acțiunea legii valorii în producția de mărfuri bazată pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție. Contradicția fundamentală a producției de mărfuri.

— Valoarea ca raport social. Fetișismul mărfii.

Tema 3. Capital și plusvaloare (4 ore)

— Proprietatea privat-capitalistă asupra mijloacelor de producție, baza relațiilor de producție în capitalism.

— Transformarea banilor în capital. Formula generală a capitalului.

— Forța de muncă ca marfă. Valoarea și valoarea de întrebuințare a forței de muncă.

— Procesul de producere a plusvalorii. Ziua de muncă și împărțirea ei în muncă necesară și supramuncă. Legea plusvalorii — legea economică fundamentală a capitalismului.

— Capitalul ca relație socială de producție. Capital constant și capital variabil. Importanța împărțirii capitalului avansat în capital constant și capital variabil. Rata plusvalorii ca expresie a gradului de exploatare.

— Cele două căi de sporire a plusvalorii. Plusvaloare absolută și plusvaloare relativă. Limitele zilei de muncă. Plusvaloarea suplimentară.

— Salariul în capitalism. Formele fundamentale ale salariului. Salariul nominal și salariul real. Scăderea salariului real în capitalism. Lupta clasei muncitoare pentru ridicarea salariilor și pentru reducerea zilei de muncă.

— Situația proletariatului în Romînia burghezo-moșierească.

Tema 4. Acumularea capitalului și pauperizarea proletariatului (2 ore)

— Producția și reproducția. Reproducția capitalistă simplă și reproducția capitalistă lărgită.

— Acumularea capitalului. Plusvaloarea, izvorul acumulării capitaliste. Compoziția organică a capitalului. Concentrarea și centralizarea capitalului.

— Procesul acumulării capitaliste și formarea armatei industriale de rezervă. Legea populației în capitalism. Suprapopulația relativă și formele ei. Critica teoriei reacționare a lui Malthus și a malthusianismului contemporan.

— Legea generală, absolută a acumulării capitaliste. Pauperizarea absolută și relativă a proletariatului. Combaterea teoriilor burgheze și reformiste cu privire la pauperizarea proletariatului. Contradicția fundamentală a modului de producție capitalist. Tendința istorică a acumulării capitaliste.

Tema 5. Rotația capitalului (1 oră)

— Rotația capitalului. Viteza de rotație. Rata anuală a plusvalorii. Capital fix și capital circulant. Structura timpului de rotație și influența lui asupra vitezei de rotație a capitalului.

Tema 6. Profitul mijlociu și prețul de producție (1 oră)

— Profitul ca formă transformată a plusvalorii. Rata profitului și factorii de care depinde mărimea ei.

— Concurența dintre ramurile producției și transformarea valorii mărfii în preț de producție. Importanța învățăturii lui Marx privind profitul mijlociu pentru lupta de clasă a proletariatului.

Tema 7. Renta funciară. Relațiile agrare în capitalism (2 ore)

— Structura agriculturii capitaliste. Renta funciară capitalistă. Izvorul rentei funciare capitaliste.

— Marea și mica producție în agricultură. Superioritatea marii producții agricole în comparație cu mica producție agricolă. Ruinarea și eliminarea micilor gospodării agricole. Opoziția dintre sat și oraș. Lupta de clasă la sate. Transformarea principalei mase a țărănimii în aliat al proletariatului. Situația maselor țărănești în Romînia burghezo-moșierească.

Tema 8. Reproducția capitalului social și crizele economice de supraproducție (3 ore)

— Produsul social total în capitalism. Problema realizării produsului social total.

— Condițiile realizării produsului social total în reproducția capitalistă simplă și lărgită. Contradicțiile reproducției capitaliste.

— Crizele economice de supraproducție și inevitabilitatea lor în capitalism. Cauza fundamentală a crizelor economice de supraproducție. Caracterul ciclic al reproducției capitaliste. Fazele ciclului industrial.

— Crizele economice de supraproducție și ascuțirea contradicțiilor capitalismului. Proletariatul — groparul capitalismului.

B. CAPITALISMUL MONOPOLIST

Tema 9. Imperialismul — stadiul cel mai înalt al capitalismului (3 ore)

— Condițiile istorice și economice care au determinat trecerea la imperialism.

— Lenin despre esența economică și politică a imperialismului. Cele cinci trăsături economice ale imperialismului.

a) — Concentrarea producției și dominația monopolurilor. Uniunile monopoliste și formarea lor. Monopolurile și concurența. Acțiunea legii economice fundamentale a capitalismului în imperialism. Prețul de monopol. Profitul monopolist. Monopolurile în Romînia burghezo-moșierească.

b) — Apariția monopolurilor în sistemul bancar. Noul rol al băncilor. Capitalul financiar și oligarhia financiară.

c) — Exportul de capital. Necesitatea exportului de capital. Formele exportului de capital. Consecințele exportului de capital.

d) — Împărțirea economică a lumii între uniunile monopoliste internaționale. Lupta monopolurilor internaționale pentru piețe de desfacere și izvoare de materii prime.

e) — Terminarea împărțirii teritoriale a lumii între marile puteri imperialiste și lupta pentru retmpărțirea ei.

Tema 10. Imperialismul — ultimul stadiu al capitalismului. Criza generală a capitalismului (3 ore)

— Imperialismul — ultimul stadiu al capitalismului. Imperialismul, capitalism monopolist. Capitalismul monopolist de stat. Imperialismul — capitalism parazitar sau în putrefacție. Imperialismul — capitalism muribund, ajunul revoluției proletare.

— Legea dezvoltării economice și politice inegale și în salturi a țărilor capitaliste în imperialism și teoria leninistă a revoluției proletare. Inegalitatea dezvoltării economice a țărilor capitaliste în noile condiții. Inegalitatea dezvoltării politice. Lenin despre posibilitatea victoriei socialismului în cîteva țări sau într-o singură țară.

— Criza generală a capitalismului și caracterizarea ei. Prima etapă a crizei generale. Esența crizei — apariția sistemului socialist. Criza sistemului colonial al imperialismului. Agravarea problemei piețelor. Apariția fenomenului neutilizării cronice a unei părți din capacitatea de producție a întreprinderilor capitaliste. Șomajul de masă. Crizele economice de supraproducție între cele două războaie mondiale. Situația economică a Romîniei între cele două războaie mondiale. Lupta maselor muncitoare din Romînia, conduse de partid, împotriva exploatării, fascizării țării și împotriva războiului antisovietic.

— A doua etapă a crizei generale a capitalismului. Adîncirea crizei generale a capitalismului. Formarea sistemului economic socialist mondial. Destrămarea sistemului colonial al imperialismului. Intensificarea dezvoltării inegale a capitalismului. Ciclul economic postbelic. Factorii care explică creșterea producției industriale după al doilea război mondial și caracterul acestor factori. Situația clasei muncitoare și șomajul. Creșterea greutăților economice în principalele țări capitaliste și ascuțirea contradicțiilor dintre acestea. Combaterea teoriilor burgheze și revizioniste contemporane cu privire la imperialism.

— Imperialismul, ultimul stadiu al capitalismului. Ascuțirea tuturor contradicțiilor. Imperialismul — epoca revoluțiilor proletare. Lupta clasei muncitoare pentru pace, democrație și socialism.

SECȚIUNEA A II-A. MODUL DE PRODUCȚIE SOCIALIST

Tema 11. Perioada de trecere de la capitalism la socialism (6 ore)

— Necesitatea perioadei de trecere de la capitalism la socialism. Dictatura proletariatului ca instrument de construire a economiei socialiste.

— Sectoarele economice în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Naționalizarea socialistă a principalelor mijloace de producție, a băncilor, a transporturilor, calea principală de apariție a sectorului socialist de stat. Tranformarea socialistă treptată a agriculturii. Apariția relațiilor de producție socialiste. Apariția legilor economice proprii economiei socialiste. Rolul economic al statului socialist. Combaterea teoriilor burgheze și revizioniste cu privire la rolul economic al statului socialist. Clasele și lupta de clasă în perioada de trecere.

— Trăsăturile principale ale politicii economice a statului dictaturii proletariatului în condițiile perioadei de trecere.

— Baza materială de producție a socialismului. Industrializarea socialistă. Necesitatea și esența industrializării socialiste. Izvoarele și ritmul industrializării socialiste. Industria grea — baza economiei socialiste. Deosebirile principale ale industrializării socialiste față de industrializarea capitalistă. Particularitățile industrializării socialiste în diverse țări care construiesc socialismul. Transformarea R.P.R. dintr-o țară agrară înapoiată într-o țară industrial-agrară.

— Transformarea socialistă a agriculturii. Necesitatea economică obiectivă a transformării socialiste a agriculturii după cucerirea puterii politice de către proletariat. Tezele principale cu valabilitate universală ale planului cooperatist leninist. Transformarea socialistă a agriculturii în U.R.S.S. Transformarea socialistă a agriculturii în R.P.R.

— Trăsăturile și legile generale proprii tuturor țărilor care trec la socialism.

Tema 12. Proprietatea socială socialistă asupra mijloacelor de producție — baza relațiilor de producție ale socialismului (2 ore)

— Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție — baza relațiilor de producție socialiste. Cele două forme ale proprietății socialiste. Proprietatea de stat. Proprietatea cooperatist-colectivistă. Asemănările și deosebirile dintre ele. Rolul conducător al proprietății de stat. Proprietatea personală în socialism. Formele de proprietate în R.P.R.

— Relațiile de producție în socialism. Deosebirea lor radicală față de relațiile de producție capitaliste. Concordanța deplină a relațiilor de producție cu caracterul forțelor de producție în socialism. Necesitatea apărării proprietății socialiste.

— Legea economică fundamentală a socialismului. Acțiunea ei în țara noastră. Folosirea ei de către partidul clasei muncitoare.

Tema 13. Dezvoltarea planică, proporțională a economiei naționale (3 ore)

— Necesitatea și posibilitatea dezvoltării planice a economiei naționale în socialism. Imposibilitatea planificării economiei naționale în capitalism. Legea dezvoltării planice, proporționale a economiei naționale, lege economică a socialismului. Cerințele legii dezvoltării planice, proporționale a economiei naționale. Principalele proporții din economia națională.

— Legea dezvoltării planice, proporționale a economiei naționale și planificarea socialistă. Principiile planificării socialiste. Centralismul democratic — principiul fundamental al conducerii economiei naționale. Caracterul științific, partinic, unic, complex, obligator și mobilizator al planului. Metoda balanțelor. Controlul îndeplinirii planului. Planificarea economiei naționale a R.P.R.

Tema 14. Producția de mărfuri, legea valorii și banii în socialism (3 ore)

— Necesitatea producției de mărfuri în perioada de trecere de la capitalism la socialism și în socialism.

— Particularitățile producției de mărfuri în socialism și în perioada de trecere de la capitalism la socialism.

— Marfa în economia socialistă. Valoarea de întrebuințare și valoarea.

— Acțiunea legii valorii în economia socialistă. Folosirea legii valorii de către statul socialist. Prețul în socialism. Comerțul în socialism și în perioada de trecere. Acțiunea legii valorii în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Folosirea legii valorii de către statul democrat-popular.

— Necesitatea și rolul banilor în socialism și în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Funcțiile banilor.

Tema 15. Munca socială și salariul în socialism (2 ore)

— Caracterul muncii în socialism. Caracterul nemijlocit social al muncii. Noua atitudine față de muncă. Obligativitatea muncii. Dreptul la muncă. Cooperația socialistă a muncii. Disciplina socialistă a muncii. Întrecerea socialistă și importanța ei pentru economia socialistă.

— Repartiția după muncă — lege economică a socialismului. Esența salariului în socialism și deosebirile lui față de salariul din capitalism. Formele salarizării în socialism. Normarea muncii. Măsurile luate de P.M.R. și Guvernul R.P.R. în vederea îmbunătățirii sistemului de salarizare, creșterii salariului real și cointeresării materiale a oamenilor muncii.

— Creșterea necontenită a productivității muncii în socialism. Factorii de creștere ai productivității muncii. Importanța creșterii productivității muncii pentru creșterea producției socialiste și pentru ridicarea continuă a nivelului material și cultural al oamenilor muncii.

Tema 16. Gospodărirea socialistă a întreprinderilor (hozrasciotul) și rentabilitatea (3 ore)

— Gospodărirea socialistă a întreprinderilor. Trăsăturile gospodăririi socialiste în întreprinderile de stat. Îmbinarea conducerii centralizate cu independența economică operativă a întreprinderilor. Conducerea unică și răspunderea personală. Cointeresarea materială a întreprinderii și a colectivului ei pentru îndeplinirea planului. Controlul bănesc asupra activității economice și financiare a întreprinderii.

— Fondurile întreprinderilor organizate pe bază de gospodărire socialistă. Mijloacele necesare desfășurării activității de producție a întreprinderii. Fondurile fixe. Amortizarea. Uzura în socialism. Fondurile circulante. Rotația fondurilor întreprinderii. Fondurile de circulație. Importanța sporirii vitezei de rotație a mijloacelor circulante ale întreprinderii.

— Prețul de cost, prețurile și rentabilitatea. Cheltuielile de producție. Cheltuielile de producție în capitalism și socialism. Structura prețului de cost pe elementele sale primare. Reducerea prețului de cost. Factorii care influențează reducerea prețului de cost. Importanța reducerii prețului de cost pentru reducerea prețurilor de vînzare. Structura prețurilor în socialism. Beneficiul și rentabilitatea. Importanța reducerii prețului de cost pentru creșterea rentabilității.

Tema 17. Sistemul socialist al agriculturii (2 ore)

— Structura agriculturii socialiste. Stațiunile de mașini și tractoare. Gospodăriile agricole de stat. Gospodăriile agricole colective.

— Stațiunile de mașini și tractoare și gospodăriile agricole de stat. Caracterizarea S. M. T. Organizarea S.M.T. Rolul S.M.T. în agricultura socialistă. Reorganizarea stațiunilor de mașini și tractoare în U.R.S.S. Caracteristicile gospodăriilor agricole de stat. Organizarea G.A.S. Rolul G.A.S. Importanța S.M.T. și G.A.S. în perioada de trecere de la capitalism la socialism.

— Gospodăriile agricole colective. G.A.C. — forma superioară de cooperare în producția agricolă socialistă. Organizarea G.A.C. Fondurile G.A.C. Ziua-muncă și folosirea ei pentru evidența muncii și repartiția în G.A.C. Repartiția producției globale în G.A.C.

— Trăsăturile sistemului socialist al agriculturii. Superioritatea agriculturii socialiste.

Tema 18. Reproducția socialistă (3 ore)

— Reproducția socialistă. Superioritatea ei față de reproducția capitalistă.

— Reproducția produsului social total. Împărțirea produsului social în două sectoare: sectorul I și sectorul II. Schimbul de produse între cele două sectoare. Corelația dintre cele două sectoare ale producției sociale. Dezvoltarea cu precădere a sectorului I — lege economică obiectivă a reproducției lărgite. Importanța dezvoltării cu precădere a sectorului I pentru toate ramurile economiei. Acumularea socialistă.

Reproducția forței de muncă și a relațiilor de producție. Reproducția forței de muncă în socialism; folosirea rațională a forței de muncă. Reproducția relațiilor de producție socialiste: consolidarea și dezvoltarea proprietății socialiste, dezvoltarea relațiilor de colaborare și ajutor reciproc și a relațiilor de repartiție socialistă. Reproducția în economia R.P.R.

— Venitul național în socialism și în țara noastră. Crearea și factorii de creștere a venitului național. Distribuirea și redistribuirea venitului național în socialism și în țara noastră. Bugetul ca principală verigă a sistemului financiar. Băncile în socialism și rolul lor.

Tema 19. Sistemul economic socialist mondial (1 oră)

— Apariția și dezvoltarea sistemului mondial socialist.

Rolul U.R.S.S. și al R. P. Chineze în cadrul sistemului economic socialist. Relațiile economice de tip nou dintre țările sistemului economic socialist. Diviziunea internațională a muncii între țările sistemului economic socialist. C.A.E.R. Combaterea teoriilor revizioniste cu privire la formarea sistemului socialist mondial și la natura relațiilor dintre țările socialiste.

Ajutorul acordat de U.R.S.S. țării noastre și celorlalte țări care construiesc socialismul.

— Principalele forme de colaborare economică a țărilor socialiste: coordonarea planurilor de dezvoltare a economiei țărilor socialiste, comerțul exterior, ajutor reciproc tehnico-științific, acordarea de credite, pregătirea de cadre.

Tema 20. Trecerea treptată de la socialism la comunism (1 oră)

— Cele două faze ale societății comuniste: socialismul și comunismul. Trăsături comune: proprietatea socială asupra mijloacelor de producție; dezvoltarea armonioasă a economiei pe bază de plan; inexistența exploatării omului de către om, inexistența claselor antagoniste. Deosebiri: nivelul diferit de dezvoltare a forțelor de producție; munca devine o necesitate vitală în comunism spre deosebire de socialism; existența a două forme de proprietate în socialism, existența a două clase etc.; modul diferit în care se face retribuția muncii.

— Crearea bazei materiale de producție a comunismului. Sarcina economică fundamentală a Uniunii Sovietice. Importanța istorico-mondială a construirii comunismului în U.R.S.S.

Recapitulare trimestrială. . . .	**3 ore**
Recapitulare finală.	**3 ore**
Lucrările scrise trimestriale. . .	**3 ore**
TOTAL	**62 ore**

Prezentul proiect de program al cursului elementar de economie politică pentru școlile medii de cultură generală, tehnice și tehnice de maiștri este elaborat pentru anul școlar 1958/1959, urmînd să fie îmbunătățit și definitivat cu prilejul anului școlar 1959/1960.

Redacția „Gazetei învățămîntului" roagă pe tovarășii care vor preda după acest program și după manualul ce va apare în curînd să comunice observațiile și propunerile lor.

A apărut revista

„NATURA"

nr. 4, iulie-august 1958

IN CUPRINS:

C. F. POWELL: Declarația Federației Mondiale a Oamenilor de Știință.

D. PARASCHIV: Profil cuaternar pe valea Suhurluiului.

M. NICOLESCU: Gipsurile fosilifere.

I. D. ILIE: Călători ruși în jurul lumii.

D. ALEXANDRU: Republica Populară Polonă.

M. CALINESCU: Cîteva considerațiuni asupra alunecărilor din sud-estul cîmpiei Transilvaniei (V. Luduș și V. Comlodului).

B. SCHNAPP și S. MICLE: K. A. Timiriazev și mendelismul.

C. S. ANTONESCU: Din lumea vegetală a apelor.

N. GAVRILESCU: Metabolismul intermediar la animale.

A. COHEN: Din viața păianjenilor.

W. KLEMM: Cîteva observații asupra șerpilor la colțul viu.

Metodică și lucrări practice. Recenzii, noutăți științifice. Bibliografie.

Din activitatea S.S.N.G.

Atlasul de semne convenționale

Apărut „Atlasul de semne convenționale" editat de Societatea de științe naturale și geografie. Atlasul cuprinde planșe cu semnele convenționale ale căilor ferate, drumurilor, apelor și trecerilor peste ape, întreprinderilor industriale, economice, punctelor geodezice de bază și reperelor, frontierelor, limitelor și împrejurimilor, detaliilor de sol și de vegetație (grădinilor de pomi, de zarzavat și plantațiilor de culturi tehnice, pădurilor și stufărișului, detaliilor de relief ce nu se pot reprezenta la scară. Pentru fiecare planșă sînt date și explicații suplimentare.

Recomandăm Atlasul de semne convenționale ca fiind util profesorilor de specialitate și învățătorilor.

Cărți pedagogice

Cernișevski N: Opere pedagogice alese.

Ușinski K. D.: Opere pedagogice alese, vol. I.

Ușinski K. D.: Opere pedagogice alese, vol. II.

Makarenko A. S.: Poemul pedagogic.

Makarenko A. S.: Proză și scenarii literare.

Kairov: Pedagogia.

* * * Îndrumări metodice pentru predarea abecedarului.

* * * Îndrumări metodice pentru predarea gramaticii (cl. I).

* * * Culegere de cîntece (cl. I-IV).

* * * Educația fizică (cl. I-IV).

* * * Formarea deprinderilor de muncă agricolă (cl. I-IV).

* * * Îndrumări metodice pentru lecțiile de compunere (cl. V-VII).

* * * Metodica predării geografiei R.P.R. (cl. VII).

* * * Educația fizică (cl. V-VII).

* * * Îndrumător metodic la științele naturii

* * * Legarea teoriei de practică în studiul matematicii.

* * * Legarea teoriei de practică în studiul fizicii și chimiei.

* * * Metodica predării științelor naturii în școli elementare.

* * * Cîteva îndrumări metodice pentru predarea limbii ruse.

* * * Culegere de articole metodice pentru predarea limbii ruse.

* * * Munca independentă a elevilor la geografie.

* * * Teme pentru acasă la matematică.

* * * Teme pentru acasă la fizică și chimie.

* * * Teoria și metodica educației fizice.

* * * Din experiența predării matematicii, fizicii, chimiei, științelor naturale și geografiei.

* * * Din experiența predării limbii romîne și istoriei.

* * * Din experiența unui director de școală.

* * * Din experiența pozitivă a unor învățători.

Toate acestea se pot procura și prin oficiul „Cartea prin poștă".

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii.

Abonamentele la „Gazeta învățămîntului" se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamente: 1 an — 12,50 lei; 6 luni — 6,25 lei; 3 luni — 3,12 lei.